

An aerial photograph showing a landscape where a large herd of sheep is grazing in a cleared area. In the background, there is a dense forest of palm trees, and smoke is rising from the ground, suggesting a recent fire or deforestation activity. The text is overlaid on the image in green boxes.

Aftellen tot de ondergang

Wat is er nodig om bedrijven
in actie te laten komen?

GREENPEACE

Bedrijven [die consumptiegoederen verkopen] slagen er niet in ontbossing te stoppen

Bedrijven zijn beoordeeld op basis van de toezeggingen en de informatie over de productieketen die op hun website te vinden zijn. Ze zijn hiervan door Greenpeace op de hoogte gesteld. De kwaliteit van de maatregelen die bedrijven nemen om de bossen te beschermen is niet beoordeeld.

	Belofte om de bossen te beschermen?	Vermelding vee-/ vleesleveranciers?	Vermelding cacaoleveranciers?	Vermelding zuivelleveranciers?	Vermelding palmolieleveranciers?	Vermelding pulp- en papierleveranciers?	Vermelding sojaleveranciers?	100% ontbossingsvrij?
Bahlsen	✘		✘	✘	✘	✘	✘	✘
Cavendish & Harvey	✔		✘	✘	✘	✘	✘	✘
Colgate-Palmolive	✔	👉			👉	✘	✘	✘
Danone	✔			✘	👉	✘	✘	✘
Develey	✔	✘		✘		✘	✘	✘
Dr Oetker	✔	✘	✘	✘	✘	✘	✘	✘
Dr Wolff	✔				✘	✘	✘	✘
Freiberger	✔	✘		✘	✘	✘	✘	✘
General Mills	✔	✘	👉	✘	👉	✘	✘	✘
Henkel	✔				👉	✘	✘	✘
Hershey	✔	✘	✘	✘	👉	✘	✘	✘
IKEA	✔	✘	✘	✘	✘	✘	✘	✘
Johnson & Johnson	✔				👉	✘	✘	✘
Kellogg	✔		👉	✘	👉	✘	✘	✘
KraftH einz	✔	✘	✘	✘	👉	✘	✘	✘
L'Oréal	✔				👉	👉	👉	✘
Lambertz	✔	✘	✘	✘	✘	✘	✘	✘
Mars	✔	👉	✘	✘	👉	👉	👉	✘
Mondelez	✔	✘	✘	✘	👉	✘	✘	✘
More than Meals/Abbelen	✔	✘		✘		✘	✘	✘
Nestlé	✔	👉	👉	✘	👉	👉	👉	✘
PepsiCo	✔		✘	✘	👉	✘	✘	✘
Procter & Gamble	✔				👉	✘	✘	✘
Reckitt Benckiser	✔	✘	✘	✘	👉	👉	✘	✘
Revlon	👉		✘		✘	✘	✘	✘
Ritter Sport	✔		✘	✘	✘	✘	✘	✘
Smuckers	👉	✘	✘	✘	✘	✘	✘	✘
Unilever	✔	✘	✘	✘	👉	✘	✘	✘
Upfield	✔				👉	✘	👉	✘

Samenvatting: maak schoon schip of scheer je weg

'[E]r zijn vele beleidsmaatregelen en technologieën die de opwarming van de aarde beperken en het behoud en verantwoorde gebruik van de natuur aan de kaak stellen. Deze bieden ons een laatste en beste kans om door de mens veroorzaakte klimaatverandering in toom te houden en zoveel mogelijk biodiversiteit veilig te stellen. De manier waarop we energie opwekken en gebruiken, landbouw bedrijven en de bodem, kustgebieden en bossen beheren, kan onze toekomst maken of breken. Maar het kan ook de kwaliteit van ons leven verbeteren.

We hebben nog tijd - al is die beperkt - om het roer om te gooien. Makkelijk zal dat niet zijn. Het zal reusachtige aanpassingen vergen, van het terugdraaien van subsidies die zorgen voor de verwoesting van de natuur en opwarming van de aarde, tot het invoeren van wetten die de natuur juist beschermen; van het terugschroeven van onze groeiende fossiele-energieverslaving tot het herdefiniëren van wat wij verstaan onder een zinvol leven.

Ons huidige landbouwsysteem is kapot. Als we voedsel blijven verbouwen met behulp van vervuilende landbouwmethoden, ondermijnen we de toekomstige voedselproductie. Maar we hebben al meer dan genoeg voedsel voor iedereen. Vandaag gaan 815 miljoen mensen met honger naar bed, 38 miljoen meer dan in 2015. En toch, als voedselverspilling een land was, dan zouden diens CO₂-emissies wereldwijd op de derde plek komen, na China en de VS, verantwoordelijk voor 8 % van alle door de mens veroorzaakte uitstoot.

We moeten overheidssubsidies gebruiken voor duurzame en regeneratieve landbouw. Dit draagt niet alleen bij aan de opname van CO₂ en het terugdringen van de uitstoot van andere broeikasgassen, maar het kan ook een halt toeroepen aan de gevaarlijke ontwikkeling waarbij landbouwgrond zo wordt uitgeput dat er op den duur geen gewassen meer op willen groeien.

We kunnen het ons simpelweg niet permitteren niets te doen. De omvang van de benodigde omslag betekent dat we allemaal onze manier van leven zullen moeten aanpassen, maar de prijs die we betalen voor nalatigheid is nog veel groter.'

Professor Sir Robert T. Watson FRS, voorzitter van het Intergouvernamenteel Platform voor Biodiversiteit en Ecosysteemdiensten (IPBES)

6 December 2003, Pará, Brazil. © Beltra / Greenpeace

De klimaatcrisis en de zesde wereldwijde massa-extinctie - allebei het gevolg van onze overconsumptie van natuurlijke hulpbronnen - zijn de twee grootste bedreigingen waar de mensheid mee te maken heeft. Wetenschappers waarschuwen dat we nu al de gevolgen merken van door de mens veroorzaakte klimaatverandering en dat zo'n 1 miljoen soorten met uitsterven worden bedreigd.

Natuurverlies en klimaatverandering hebben veelal dezelfde oorzaken: met name de vernietiging van bossen en andere natuurlijke ecosystemen door de industriële landbouw. Ongeveer 80 % van de wereldwijde ontbossing is het gevolg van landbouw, eveneens de belangrijkste oorzaak van habitatverlies. De veehouderij en de teelt van veevoer zijn belangrijke oorzaken van ontbossing en daarnaast verantwoordelijk voor ongeveer 60 % van de directe broeikasgasemissies van de landbouwsector.

Ontbossing een halt toeroepen en de wereldwijde bossen herstellen is de goedkoopste en beste manier om onze emissies terug te dringen en de opname van CO₂ zeker te stellen.

Op de VN-klimaattop van 2010 in Cancun beloofden leden van het Consumer Goods Forum ontbossing voor 2020 een halt toe te roepen door de verantwoorde inkoop van producten die het meest met ontbossing in verband worden gebracht: vee, palmolie, pulp en papier en soja.

Maar ondanks die beloftes blijft de productie van consumptiegoederen een belangrijke oorzaak van ontbossing. Een analyse van Greenpeace International laat zien dat begin 2020 waarschijnlijk zo'n 50 miljoen hectare bos - een gebied ter grootte van Spanje - verwoest zal zijn voor de productie van consumptiegoederen, sinds die beloften werden gedaan in 2010.

Tegelijkertijd is de handel in risicovolle grondstoffen geëxplodeerd: sinds 2010 groeide het areaal in Brazilië waarop soja wordt verbouwd met 45 %, de Indonesische palmolieproductie met 75 % en de cacao-productie in Ivoorkust met 80 %. En deze trend dreigt zich door te zetten: tot 2050 zal de wereldwijde vleesconsumptie (en dus ook de productie) volgens prognoses met 76 % stijgen, de sojaproductie met bijna 45 % en de palmolieproductie met bijna 60 %.

Begin 2019 daagde Greenpeace meer dan 50 handelaars, winkelketens en producenten van consumptiegoederen uit te laten zien hoe het staat met hun inspanningen om een einde te maken aan ontbossing door hun vee-, cacao-, zuivel-, palmolie-, pulp- en papier- en sojaleveranciers bekend te maken. Geen enkel bedrijf was in staat aan te tonen dat het effectieve maatregelen heeft genomen om ontbossing uit zijn productieketen te bannen. Data van de weinige bedrijven die inzage gaven in hun leveranciers maken duidelijk dat ze allemaal hun grondstoffen inkopen bij handelaars die betrokken zijn bij de verwoesting van bossen.

De overconsumptie van vlees en zuivel is een van de onderliggende oorzaken van ontbossing, zowel voor het laten grazen van vee als het verbouwen van veevoer. Grote merken echter hebben geen idee hoeveel veevoer in hun vlees- en zuivelproductieketen omgaat, of waar dat voer vandaan komt. Dat is een grote misser, want soja is de op een na grootste oorzaak van wereldwijde ontbossing en 90 % van de wereldwijde sojaproductie wordt gebruikt voor veevoer. Daarbovenop breiden veel multinationals hun activiteiten uit naar nieuwe markten en regio's waar de vlees- en zuivelconsumptie onder het wereldwijde gemiddelde ligt. Ze promoten een dieet rijk aan junkfood en vlees, waarvan voedingsdeskundigen waarschuwen dat het een ramp voor onze gezondheid is.

Als we de opwarming van de aarde willen beperken tot maximaal 1.5 graden, dan hebben we slechts iets meer dan 10 jaar de tijd om de emissies van broeikasgassen in te perken. Om de klimaatcrisis en het instorten van ecosystemen een halt toe te roepen, moeten we de manier waarop we onze bossen beheren en landbouw bedrijven

rigoreus veranderen. We moeten de consumptie van vlees en zuivel drastisch terugdringen en het gebruik van biobrandstoffen die zijn gemaakt van eetbare gewassen uitfaseren.

Het is de plicht van bedrijven die risicovolle grondstoffen gebruiken, zoals rundvlees, palmolie en soja, om te bewijzen dat hun productieketens ontbossingsvrij zijn. Bedrijven moeten daarnaast het gebruik van vlees en zuivel terugschroeven, wat tot 2030 moet leiden tot 70 % minder consumptie per hoofd van de bevolking in regio's die nu veel consumeren, zoals Noord-Amerika en Europa. Dit betekent het vervangen van industrieel geproduceerde melk, varkensvlees, rundvlees en gevogelte door gezonde en betaalbare plantaardige producten.

We hebben te maken met een noodsituatie voor de natuur en het klimaat. Bedrijven die niet alles willen of kunnen doen om ontbossing uit hun productieketens te weren, moeten ervoor kiezen risicovolle grondstoffen helemaal niet te gebruiken.

GREENPEACE

Greenpeace is een onafhankelijke, internationaal opererende milieuorganisatie die zich inzet voor een groene, vreedzame planeet. We zijn mensen met een missie. Met en namens miljoenen wereldverbeteraars gaan we de confrontatie aan met grote bedrijven en overheden. Samen hebben we de kracht, kennis en het lef om grote milieuproblemen bij de wortels aan te pakken. Samen maken we het verschil.

© 2020 - Stichting Greenpeace Nederland

Postbus 3946

1001 AS Amsterdam

0800 422 33 44

info@greenpeace.nl

www.greenpeace.nl

KvKnummer: 41198809